

А. Салмысскийнн бижээн сөөгү эзууар режиссер Н. Розанцевтиң тургусканы «Келер үелиг кижиз деп фильмден кадр «Ленфильм» киностудиясында. Ук фильмни бодунуң аас-кежиш кижилерге бараан болурунга берген бистиң хүннеривистиң кижилеринге алдар болдуран. Кол маайыр Иван Кондаковтуң ролжон амык артист Геннадий Нилов күүсөйдү тур. СЭТА-ның фотохрониказы.

БУУРАП ДУШКЕН ПОЛИТИКАНЫҢ УРЖУКТАРЫ

Ийи неделянын мурунда АКШ-тың президентинин эрге-дужалыгына кирген Джон Кеннедиге салгалдын аар уржуктары таварышкан. Бодунун оруун алдар чокка дооскан Эйзенхауэр—Никсонун чазаа чуртту мунгай байлагга чедирген. АКШ-тын даштык политиказын буурап душкен, чурттуң экономиканы байдалга дорайтаан. Америк конгресске чоруткан бодунун чагаалыга АКШ-тын чаа президентин Джон Кеннеди «бистиң экономикамыстың амгы байдалга дуврөөзинин бодурун турар» деп мелегезен. Чуртта 3,5 миллион бурун амык чоктар, 1,7 миллион чартык-кежиң амык чоктар санаттынын турар. Фермерлер хоозурап, оларнын орудалганы 1951 жылдын ишеленинге болаарга 25 хуу кызырылган. Американын алдын кураавырлары 5 миллиард долларга эвөөжөөн. 25 миллион американыннын чуртталга бажынына арыш-шөвөрүн нормаларына дүшпейн турар.

Ийи неделянын мурунда АКШ-тын президентинин эрге-дужалыгына кирген Джон Кеннедиге салгалдын аар уржуктары таварышкан. Бодунун оруун алдар чокка дооскан Эйзенхауэр—Никсонун чазаа чуртту мунгай байлагга чедирген. АКШ-тын даштык политиказын буурап душкен, чурттуң экономиканы байдалга дорайтаан. Америк конгресске чоруткан бодунун чагаалыга АКШ-тын чаа президентин Джон Кеннеди «бистиң экономикамыстың амгы байдалга дуврөөзинин бодурун турар» деп мелегезен. Чуртта 3,5 миллион бурун амык чоктар, 1,7 миллион чартык-кежиң амык чоктар санаттынын турар. Фермерлер хоозурап, оларнын орудалганы 1951 жылдын ишеленинге болаарга 25 хуу кызырылган. Американын алдын кураавырлары 5 миллиард долларга эвөөжөөн. 25 миллион американыннын чуртталга бажынына арыш-шөвөрүн нормаларына дүшпейн турар.

заа чөпсөгленишкенин дүжөрениң идеяны чөпсөгленишкениге контроль» дугайында саналдар-биле солдурушаан, бодунуң чөпсөкти күштерин күштелдирерин моон-даа сонгаар үрүкчүлөрин бодун турар дээрин айтып турар. Чөөн Европа-лык чурттарына капиталистиң корум-чурттарына катар тургусканын АКШ-тын чагырычы бөлүктөрүн иделегин чугаалап турар чагаалын чүүдөдөрүн тайыныга ынакшылдыг бүгү кижилер бүгү шашпайн барып шыдаас.

Американың алдын курлавырлары 5 миллиард доллар эвөөжөөн. 25 миллион американнар чаржынчыг багай бажынарда чурттап турар.

Конгонун улузу-биле эп-сеткил каттыштырылгасы

ПЕКИН. Азиянын болгаш Африканын чурттары-биле эп-сеткил каттыштырылганын кылат комитетинин Конго-биле эп-сеткил каттыштырылганын иделегезин эрттеринде холбаштыр үнүгөр мелегезилине чугаалап турары болза: Азиянын болгаш Африканын улустары-биле эп-сеткил каттыштырылганын чөвүлелиниң онза сөссөзүнүн Конго дугайында айтырыг талазы-биле шиктиренин кылат улус ийи-биле дөткөп турар.

УЛАП-БАТОР. Азиянын болгаш Африканын улустарынын эп-сеткил каттыштырылганын доктаамал секретариатынын кыйгырынын бугаар сонго улус-биле эп-сеткил каттыштырылганын иделегиз Моолда чоруп турар. Чер болганда ажыкты чонбарын хэй саныг кижиз кижизининг митингилери эртин, конго улустун чөтүгү демиселин боттарынын дөткөп турары ол митингилерге мелегез турарлар.

Патрис Лумумбанын дургуннаанының дугайы

ПАРИЖ. (СЭТА). Катанганын «иштиң керектер министр» Мунонго февраль 10-үн эртенинде мышка деп мелегезе: Конгонун премьер-министр Патрис Лумумба португал колония Анголанын кызыгарындан 100 километр черде Катангала тускайлаан фермада хоругдал черинден дургуннап чоруткан.

Чомбенин «чазаа» дүгөн хураалга чыгылган. Патрис Лумумбаны тутканын дөш 6.000 долларын болгаш Мпола-биле Опитону тутканын дөш 1.000—1.000 долларын бээр деп алаашкын кылган. Дургуннаан үш кижилерин дөш-дөш-биле ужал-чугалу ажылгап турарын Мунонго база дышнаткан. Оон чугаалап турары-биле алдыга, дургуннаан кижилер 100 километр черге чедер чугалу чугалу полиция машинасына олурган чорутканылар. Патрис Лумумбанын амы-тыныгына холбаштыр хэй-иниң билди болгон дөш мыккан кылды. Мунонго: «бир эвөө оларын тып алтар түвө болза, дургуннаан кижилер бөө-чөпсөкти ажылаарлар» деп бөдөткөн турар.

Португал удураныкчыларның демисели

ПАРИЖ. (СЭТА). Февраль 6-да португал удураныкчыларнын төлөөлөрүн Португалиянын президентини Томаза ужурашкан, чаа чазаа-тыг тургусканын негезе. Чаа чазактын бири соорулган болза «конституцияда айтылганга-ла бол, алгч жүкчү болу турар кол-кол докталаары катар тысыры» болуп деп Франс Пресс агенттепал дышнаткан. Португалиянын президентинин биле ужурашканын «соонда удураныкчылар төлөөлөрүн «Санта Мария» парто-хоту эрелен турган португал патриоттары ледкап турар бис деп мелегезден. Португалияда паралаалык дошт эргезинге улур Салазарын чагаалын кемчелеринге тургаларын турарын үш мелегезиле база илереткен.

Португал шаажылакчыларның үүлгедишкени

ЛОНДОН. (СЭТА). Португалиянын колонияны Анголада байла дыка дүшкүрүлүт. Португалиянын эртен-чазыгарлары Анголанын администра-тивтиг төвү — Луанданы өскө черлерден алышкан, тускай хынаалын тургусканын «Дейли телеграф» солун дышнаткан.

Португал колонизаторлар сестип турар

ЛОНДОН. (СЭТА). Анголанын африкан чуртталгаларынын дуврөөзүнүн мелегезилини оон өскө колони-янын Мозамбикке нештер бөрийине дөш португал колонизаторлар дыка сестип турар апарган.

Мурнуу Вьетнама өлүрүкчү чорук

ХАНОЙ. (СЭТА). Нго Линь Дьеннин бөлүчү Мурнуу Вьетнама улустун эртен турар таарымчас чорук доштуктур болгаш өлүрүкчү чорук-биле базарын оралашкан турар. Ол соорулга шеригин болгаш ужал-чугулу ажылгап турар.

Тудуп хоругдаан

ГАВАНА. (СЭТА). Улустун револю-цюту милиция контрреволюцют дөшбөчкөлөрүн узууларынын талазы-биле илешпейлг демисели Эскабид лагаларын демиселине чөвүлелин чөвүлү турар деп Гавананын радиоу болгаш солдуарын дышнаткан. Сөөлүгү хүнерде бөш ол дөшбөчкөлөрүн эвөөн хэй баштыклары болгаш оларын 100 ажыг кижизчилерин тудуп хоругтаан.

Дерзи үүлгедишкени

ХАНОЙ. (СЭТА). Луан-Прабанда тылдан болгаш чаккайың солдат чурттакты чоңу үшпө тонавышан, кара-туразына үүлгедишкени-нери кылып, лаос солдаттар болгаш офицерлер-биле чогуу-солгаан үнү-рүп турарлар. Патет-Лаонун радио-нуң дышнатканын бугаар алдыга, чокта чаа таланы солдаттар аума-чы офицерин алуруннар.

Даштык шериг баазанын көжүргени

КАН. (СЭТА). Каннин радио-зу Мароккодан алышкан мелегерге үнүлгезе. Касабланкадан фашист шериг баазанын көжүргө-ненин дугайын дышнаткан. Ол база-зын эртен чылын чарган фран-цуз-марокко дугурагынын бугаар көжүрүп чыгарып болуп турар.

Тура халышкынын өйү келген

БРЮССЕЛЬ. (СЭТА). Бельгиянын «Стандард» дээр солуну Португа-лиядан Салазарга улур демиселин дугайын «Тура халышкынын өйү кел чыдар» деп ага-биле бижээн.

КОНГОДА БАЙДАЛ

ЛОНДОН. (СЭТА). Рейлер агентте-лидин мелегез турарын бугаар алдыга, февраль 7-де конго үймөк-чилерин тергилдикчи Мобуту бодуну шериглерин дайынчы белең байлагга кирген.

ПАРИЖ. (СЭТА). Февраль 7-де эвөөн каш чок солдаттар Мобутуга баштамын алган. Леопольдвиле порту-галду сундоларга олурдуканнар. Оон-биле калы аар плулеттарын, дөрт үгөр-бооларын, окчөмектерин болгаш шеригин өскө-даа материал-дарын 50 чык машиналарына, 15 джип-машиналарга чүдүрүп белет-кей берген деп Франс Пресс агентте-ли дышнаткан, мобутуларын ол отрядтары «Экваторалдык болгаш Чөөн жоктарын кызыгарыныч» хөм дамчыштыр» чоруткан деп айткан.

Полковник Тренке болгаш ону док-ладирин чорут турар. Ол 300 ажыг «жи-турчыларын» элидин амык болгаш оларын аразында МАЗ-ын аяк-кештиг өскө-азы мык-чыларынды ужурушкан баш бар деп Юнайтед Пресс Интернейшнал агенттели дышнаткан.

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Катанга мо-жуда бөлүкчелерин чалча төлөөлө-чүн «президент» Чомбе Конгога хамааты дайынчы калбарынын оралажып, «даштык шериглерин» мөңгөөрин үргүлчүлөп турар. Ол шериге Бельгиядан, Франциядан, Барыны Германиядан, Италиядан чүс-чүс «жи-турчыларын» эли-дип кирип алган.

ПАРИЖ. (СЭТА). Франс Пресс агенттелидин дышнатканы болза: Парижтин дал ортузунда чүү-бүрү контроларды ана-ла бир ба-жын турар, а оң бешки калында бичиң өрөлчөгөшчө кирерге ногаан бүдү-биле будуан эжиктин артын-да—Катанганын шеринге баар сол-даттарын элидинин төвү турар.

Чомбенин шеринге барык канды-даа мазылы кижиз кирип болур. Офицерлерин дыка-ла амырап ху-лап ап турар. Анаа солдаттар бол-гаш үнтер-офицерлер, парашютистер болуп журуду. Ол болза 600 евро-пейл болгаш 600 африкан солдат-тардан тургусканын холумак шериг кезе болур.

Даштык шериг баазанын көжүргени

КАН. (СЭТА). Каннин радио-зу Мароккодан алышкан мелегерге үнүлгезе. Касабланкадан фашист шериг баазанын көжүргө-ненин дугайын дышнаткан. Ол база-зын эртен чылын чарган фран-цуз-марокко дугурагынын бугаар көжүрүп чыгарып болуп турар.

Тура халышкынын өйү келген

БРЮССЕЛЬ. (СЭТА). Бельгиянын «Стандард» дээр солуну Португа-лиядан Салазарга улур демиселин дугайын «Тура халышкынын өйү кел чыдар» деп ага-биле бижээн.

Даштык шериг баазанын көжүргени

КАН. (СЭТА). Каннин радио-зу Мароккодан алышкан мелегерге үнүлгезе. Касабланкадан фашист шериг баазанын көжүргө-ненин дугайын дышнаткан. Ол база-зын эртен чылын чарган фран-цуз-марокко дугурагынын бугаар көжүрүп чыгарып болуп турар.

Тура халышкынын өйү келген

БРЮССЕЛЬ. (СЭТА). Бельгиянын «Стандард» дээр солуну Португа-лиядан Салазарга улур демиселин дугайын «Тура халышкынын өйү кел чыдар» деп ага-биле бижээн.

Лаоста

ХАНОЙ. (СЭТА). Лаостан хөш ту-рар илчилерин бугаар алдыга, Патет-Лаонун дайынчы отрядтары Вьентьянын чөк-навызында ботта-рынын демиселин улам күштелдир-ген. Наймысалдан 20 километр чер-де Вьентьян — Наксан аразынын орунунга үймөкчилерин лаос патриот-тар атакалаан. Үймөкчилер туду-чутушкун болган черге немеле күш-терин, оларнын-биле калы куякты машиналарын чорудар ужурга таварышкан.

Даштык шериг баазанын көжүргени

КАН. (СЭТА). Каннин радио-зу Мароккодан алышкан мелегерге үнүлгезе. Касабланкадан фашист шериг баазанын көжүргө-ненин дугайын дышнаткан. Ол база-зын эртен чылын чарган фран-цуз-марокко дугурагынын бугаар көжүрүп чыгарып болуп турар.

Тура халышкынын өйү келген

БРЮССЕЛЬ. (СЭТА). Бельгиянын «Стандард» дээр солуну Португа-лиядан Салазарга улур демиселин дугайын «Тура халышкынын өйү кел чыдар» деп ага-биле бижээн.

Даштык шериг баазанын көжүргени

КАН. (СЭТА). Каннин радио-зу Мароккодан алышкан мелегерге үнүлгезе. Касабланкадан фашист шериг баазанын көжүргө-ненин дугайын дышнаткан. Ол база-зын эртен чылын чарган фран-цуз-марокко дугурагынын бугаар көжүрүп чыгарып болуп турар.

Япония. Токиога чедир муң-муң километр эртер болдоже үнүп турар. Чурукта: Омутанын чурттакчылары походтуң кир-жоскилерин үдөп гур. Фото Джалан Пресстин. (Чуруктуу фототелеграф-биз-ис алган).

Культура-амьдырал темазынга

ЫРАККЫ ФЕРМАДА

Колхоз төвүндө үгө-ле бир шак ажыр чоруп келгеннен соңда Өвүр районунд «Коммунизмге орук» колхозунун Арыг-Бажында сүт-баран фермазына чедип келди...

Улуг өрөктөгү чорган чапташ-тускай шыгы-биле шып каан демір орун кырында күш дугу сырткытарны катташты салгылап каан...

Кежээки саалда доозулган соңда саанчылар болгаш ферманын ажылдакчылары кызыл будунга чыгып келдилер...

Тайгада. Фотограф В. Лутковтуу.

ЭКЕР-ООЛДУН ХОМУДАЛЫ

«...Көдө ажыл-агый эргелелинч начальниги эш Соколов, ылаңгыя оң оралкычылар эштер Кызыл-оол, Шелеметов олар ам-даа эрги Ёзу-биле аныдап, сазыны шыны берген олуруп турарлар»...

Даргам ону билип алзын

«Хой ажылын хөгжүдериңиз херээн хойжулар шиптирлээр, Ыңчал-да-ону колхозтарнык, сумуларнык, районнарнык чамдык даргалары биликсейин турар»...

Херээженнер чөвүлели чоруп олур...

Январьның хүнери турган чүве. Херээжен-не... Ырак-оол ирейниң кадайы кудум-чуну куду хөрүктелер чедип бадан органина кожыса кадай эскерип кааш, пат кайгаса...

Баарга, шала чугайлаан бажыңарың калжанагы маггылапкан болулаан. Көдө Советтик секретары Сергейниң бажыңында радио болгаш электри чок, солуннар көчүрбөз, Зоотехния Сарылар Эртинениң бажыңы шуут корум чок...

«Уруглар нези—амды кижи—хомудал олур! Херээженнер чөвүлели бистинге кирбэн-дир. Ында демір орунлары, сандайлары, даараның ийи машинаы, шала, стода клеенка-ны-даа көрбөз улус, бюрга мег-лей бөзгө кайың боор ана!»

1961 чылда Хүн болгаш Ай „туттуруушкуннары“

Бо айның 15-те Хүнүн долу «туттуруушкуну» болур. Од ышкаш мартын 2-ле Айның чартык «туттуруушкуну» болур. Од СССР-нин чөөн талкы районнарына төдөргай көстөр...

БИЛИР СИЛЕР БЕ?

- Бир эвес Чер кырынга кижи 70 килограмм деңзигил болза, өртемчейниң өске янзы-буру планеталарына каш килограмм болуру? Меркурийге — 19 кг. Венерага — 63 кг. Марска — 26,5 кг. Юпитерге (полостарга) — 202 кг.

Чер кырында чеже кижи бары?

Чер бөмбүрзүннүң чонунун хейти саны — 3 миллиард чыгыны кижи. Оларның чартыңынан ниити Азияда база чүгле 14 хуузу — Европада чурттап турар.

КИНОТЕАТРЛАРГА БӨГҮН

«ВЛКСМ-НИИ 30 ЧЫЛЫ» (улуг залга): уругларга программа — 9.30 шакта; «Токтогул» — 11.30, 1.30 шактарда; «Хүннээрентиг шынааның аялгасы» — 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда; биче залга: уругларга программа — 12.30, 2.30 шактарда; «Далаймы эрикке дүжүп келген» — 4.30, 6.30, 8.30 шактарда.

Хамааттыларга!

1961 чылдың АПРЕЛЬ 9-ТА Барың-Хемчик районун Ак-Довурак суурунга ойнаашкының салышкыннар таласы-биле, ойнаашкыннарның 37-ги тиражи болур. 1000 счоттарга-ла 25 ойнаашкыннар таваржыр, оларның иштинден ойнаашкын таварышкан счөттүн таласы-биле эртен чартык чылдың дургузунда салышкынның ортума артыңга: 1 ойнаашкын — 200 хуу хемчээл-биле; 2 ойнаашкыннар бүрүзү — 100 хуу хемчээл-биле; 3 ойнаашкын бүрүзү — 50 хуу хемчээл-биле; 20 ойнаашкыннар бүрүзү — 25 хуу хемчээл-биле.

ҮРДҮНЧЕК МЕДЭЭЛЕР... ООҢ ТҮННЭЛДЕРИ

«Тес-Хем районунд ууртукчулары эштер Аранчаа, Олоан малга быжыг чен сууну тургузар дугайында хоозун сестерни харам чоңка чугаалап... малдың өлүп хөраар чоруун анаа-ла көрүп, ол хамаан чон, сан немей бижи, күрүнө чурумуна уаур чүүлдерни беэин кылып турганнар»...

Хол бөмбүү

Кызыл хоорайның школачыларының хол бөмбүтүнүн таласы-биле маргылаады доозулган. Бирги черин, эртен чыдагы ышкаш, № 2 шко-ланың командалары өлөзөн. Ол школа-ның ылаңгыя, оолдар командалык шип-ту омонарга тиктеки болганын дем-делээри өөрчүтү. Моон-биле кады № 2 школаңың урулгар командалык № 7 школаңыңга аштырган турган. № 1 школаңың командалыгыңа ут-турганын көчүтү хомудалыңар.

ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНГА

Кызыл хоорайның Забернаа ку-дүмчүзүндө № 141 бажыңның 4-кү кварталында чурттап турар Нина Ивановна Выходцева Минусинск хоорайның Ломоносов ку-дүмчүзүндө № 15 бажыңның 8-ки кварталында чурттап турар Григорий Никити-евич Выходцевтен чарлар дугайында херек кадурп турар. Ук херекти Кызыл хоорайның улус судуна көөр.